

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1497
Podgorica, 29.09.2022. godine

PLAN RADA
AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
ZA 2023. GODINU

Podgorica, septembar 2022. godine

Sadržaj:

1. UVOD	3
2. AKTIVNOSTI	4
2.1. NORMATIVNE AKTIVNOSTI	4
2.2. REDOVNE I TEKUĆE AKTIVNOSTI	4
2.3. PROMOCIJA MEDIJSKE PISMENOSTI	12
2.4. MEĐUNARODNA SARADNJA	16
3. MATERIJALNO, TEHNIČKO I KADROVSKO OSPOSOBLJAVANJE	19

1. UVOD

Plan rada Agencije za elektronske medije sadrži pregled aktivnosti koje su usmjerene ka ispunjavanju njenih obaveza propisanih zakonom ili podzakonskim aktima.

Normativni osnov za izradu Plana rada Agencije za elektronske medije su: Zakon o elektronskim medijima, Zakon o medijima (2020), Zakon o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore (2020), Zakon o autorskom i srodnim pravima, Zakon o primjeni propisa kojima se uređuje zaštita prava intelektualne svojine, Zakon o elektronskim komunikacijama i Zakon o digitalnoj radio-difuziji.

Zakonom o elektronskim medijima uređeni su nadležnosti, status i izvori finansiranja Agencije za elektronske medije, kao nezavisnog regulatornog organa za oblast AVM usluga koji vrši javna ovlaštenja u skladu sa ovim Zakonom.

U narednoj godini Agencija će nastaviti aktivnosti usmjerene na realizaciju njenih obaveza u vezi sa raspodjelom sredstava elektronskim medijima iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, predviđenih Zakonom o medijima. Obim i struktura raspodjele sredstava zavisiće od dinamike obezbjeđenja sredstava za Fond za 2022. i 2023. godinu.

Ukoliko dođe do usvajanja Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama tokom 2023. godine, sprovede se aktivnosti u vezi sa pripremom i usvajanjem seta ključnih podzakonskih akata koje bi Agencija trebala da donese u sklopu usaglašavanja svog rada i rada subjekata nadzora sa novim ili revidiranim zakonskim rješenjima.

Posebna pažnja u prvoj polovini 2023. godine biće usmjerena na pripremu predizborne kampanje za redovne predsjedničke izbore.

Agencija će, u saradnji sa domaćim i stranim partnerima, nastaviti sprovođenje aktivnosti u cilju stvaranja uslova za kontinuiranu promociju znanja i vještina u oblasti medijske pismenosti. U cilju unapređenja znanja i iskustava u vezi sa primjenom standarda koje propisuje Revidirana Direktiva o AVM uslugama, organizovane se niz radionica za zaposlene u Agenciji i medijskim kućama.

U cilju unapređenja dostupnosti podataka o radu Agencije, kao i podizanja svijesti o ulozi i nadležnostima Agencije, nastaviće se sa razvojem veb-sajt prezentacije Agencije, kao i prezentacije i komunikacije Agencije putem društvenih mreža (Facebook, Twitter i Instagram ...). U toku 2023. godine, biće obilježen jubilej „20 godina od osnivanja Agencije“.

Saglasno odredbama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Sl. list CG", br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19 i 70/21), Savjet Agencije je dužan da do 30. septembra 2022. godine utvrdi predlog finansijskog plana sa planom rada za 2023. godinu i dostavi ga Ministarstvu finansija i socijalnog staranja (I. 32 st. 3).

2. AKTIVNOSTI

2.1. NORMATIVNE AKTIVNOSTI

Shodno zakonskim ovlaštenjima i obavezama, najveći dio aktivnosti Agencije za elektronske medije (u daljnjem tekstu: Agencija) odnosi se na unapređivanje i nadzor nad primjenom normativnog okvira u cilju stvaranja povoljnijih uslova za razvoj audiovizuelnog medijskog sektora u Crnoj Gori.

Izmjenama zakonskog okvira, treba primjena i uslijediti nakon usvajanja novog Zakona o audiovizuelnim medijskim (AVM) uslugama, Agencija će imati zadatak da revidira postojeće ili usvoji nove opšte akte. To su, prije svega, oni koji se odnose na njen rad i organizaciju (statut, akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kao i ostali akti od značaja za obavljanje administrativnih, finansijskih i poslova u vezi sa raspolaganjem potrebnim kadrovskim, tehničkim i finansijskim resursima), ali i oni kojima će biti regulisani detaljniji uslovi i dinamika realizacije obaveza subjekata nadzora (emiteri, distributeri radijskih i TV programa do krajnjih korisnika, pružaoci AVM usluga na zahtjev i platformi za razmjenu video sadržaja). Kako bi se ispoštovali rokovi za usaglašavanje rada svih subjekata sa novim zakonskim okvirom, biće neophodno usvajanje osnovnog seta opštih akata (u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona).

S obzirom na to da se u vrijeme sa inžavanja ovog Plana ne može pretpostaviti kada će novi zakonski okvir biti usvojen i stupiti na snagu, ovim Planom nijesu predviđene aktivnosti po tom osnovu.

2.2. REDOVNE I TEKUĆE AKTIVNOSTI

2.2.1. Izvještaj o radu Agencije za elektronske medije za 2022. godinu

Sadržaj aktivnosti:

Članom 15 Zakona o elektronskim medijima propisano je da je Savjet Agencije dužan da, najkasnije do kraja juna tekuće godine, stavi na uvid javnosti, putem veb-sajta Agencije, izvještaj o radu Agencije za prethodnu godinu, sa posebnim osvrtom na ostvarivanje obaveza utvrđenih zakonom.

Saglasno odredbama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Savjet Agencije je dužan da do 30. aprila 2023. godine utvrdi predlog finansijskog izvještaja sa izvještajem o radu, odnosno stanju za 2022. godinu i dostavi ga Ministarstvu finansija i socijalnog staranja (čl. 67).

Na predlog direktora, izvještaj će utvrditi Savjet Agencije.

Pravni osnov: ZEM, čl. 15.

Rok: Prvi kvartal 2023.g.

2.2.2. Izvještaj o finansijskom poslovanju Agencije za elektronske medije za 2022. godinu

Sadržaj aktivnosti:

Članom 15 Zakona o elektronskim medijima propisano je da je Savjet Agencije dužan da, najkasnije do kraja juna tekuće godine, stavi na uvid javnosti, putem veb-sajta Agencije, izvještaj o finansijskom poslovanju Agencije za prethodnu godinu, sa izvještajem ovlaštenog revizora o finansijskom poslovanju Agencije.

Saglasno odredbama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Savjet Agencije je dužan da do 30. aprila 2023. godine utvrdi predlog finansijskog izvještaja sa izvještajem o radu, odnosno stanju za 2022. godinu i dostavi ga Ministarstvu finansija i socijalnog staranja (čl. 67).

Na predlog direktora, izvještaj će utvrditi Savjet Agencije.

Pravni osnov: ZEM, čl. 15.

Rok: Prvi kvartal 2023.g.

2.2.3. Kvartalni izvještaji o stanju tržišta distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika

Sadržaj aktivnosti:

Agencija će kvartalno prikupljati, analizirati i objavljivati podatke o stanju tržišta distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika, koji se odnose na broj korisnika usluga distribucije, pojedinačno u eš i platformi, cijene usluga, te druge značajne statističke podatke o tržištu ovih usluga.

Po potrebi, bit će rađeni i eš i izvještaji kako bi se sagledale promjene na tržištu distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika nakon gašenja analognog TV emitovanja.

Rok: Kvartalno

2.2.4. Objavljivanje podataka o transparentnosti vlasništva pružalaca AVM usluga

Sadržaj aktivnosti:

Agencija će u „Službenom listu Crne Gore“ objaviti podatke o: fizičkim i pravnim licima (ime/naziv, sjedište/prebivalište) koja su u toku 2022. godine neposredno ili posredno postali imaoци akcija ili udjela u pružiocima AVM usluga, sa podatkom o procentu akcija ili udjela; vlasnicima u eš i u drugim pravnim licima koja su pružaoци AVM usluge; u eš i njegovih vlasnika većem od 10% u vlasništvu pravnih lica koja su pružaoци AVM usluga.

Pravni osnov: ZEM, član 129.

Rok: Prvi kvartal 2023.g.

2.2.5. Informacija o realizaciji obaveze emitera da objavljuju impresum i podatke o vlasničkoj strukturi

Sadržaj aktivnosti:

Članom 11 st. 1 i 3 Zakona o medijima („Službeni list Crne Gore“, br. 82/20) je propisano da impresum medija sadrži naziv medija, adresu elektronske pošte medija ili internet stranice, ime glavnog urednika medija, naziv/ime i sjedište/prebivalište osnivača i PIB osnivača medija. Tako je propisano da impresum medija mora biti vidljiv, lako prepoznatljiv i uvijek dostupan.

Nadalje, članom 11 stav 4 Zakona o medijima je propisana obaveza objavljivanja podataka o vlasničkoj strukturi osnivača medija. Naime, osnivač medija je obavezan da omogući jednostavan, neposredan i stalan pristup:

- podacima o pravnim i fizičkim licima koja neposredno ili posredno imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu medija,
- podatke o njihovim povezanim licima u smislu člana 130 Zakona o elektronskim medijima,
- podatke o drugim osnivačima medija u kojima ta lica imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu.

Za svako od prepoznatih pravnih ili fizičkih lica potrebno je obezbijediti pristup sljedećim podacima:

- poslovno ime/naziv,
- sjedište i PIB pravnog lica,
- lično ime fizičkog lica,
- njihovo pojedinačno procentualno u eš i u upravljačkim pravima.

Nadzor nad primjenom ovih obaveza, u slučaju audiovizuelnih medijskih usluga (elektronski mediji) vrši Agencija (član 59 Zakona o medijima).

Saglasno tome, Agencija će prikupiti i objaviti podatke da li su i na koji način emiteri realizovali obavezu da impresum bude vidljiv, lako prepoznatljiv i uvijek dostupan. Nadalje, informacijom će biti obuhvaćeni podaci

da li su emiteri omogu ili jednostavan, neposredan i stalan pristup podacima o vlasni koj strukturi osniva a emitera.

Pravni osnov: Zakon o medijima l. 11 i 59.

Rok: Drugi kvartal 2023.g.

2.2.6. Periodi ni izvještaji o primjeni programskih standarda u radu elektronskih medija

Sadržaj aktivnosti:

Ostvarivanje uvida, prikupljanje i sistematizovanje relevantnih podataka, te izvještavanje javnosti o ispunjavanju zakonskih i drugih obaveza emitera u vezi sa programskim sadržajima spada u ustaljenu aktivnost Agencije za elektronske medije. Na osnovu rezultata monitoringa, Agencija e analizirati podatke o primjeni i ispunjavanju programskih obaveza definisanih zakonom u programima javnih i komercijalnih emitera.

Pored toga, posebna pažnja bi e posve ena prikupljanju, obradi i prezentaciji podataka u eš u pojedinih programskih žanrova i formata sa ciljem identifikovanja dominantnih trendova u programskim koncepcijama.

Rok: Kontinuirano / Izvještavanje: Drugi i etvrti kvartal 2023.g.

2.2.7. Izvještaj o poštovanju propisa i primjeni standarda u oblasti komercijalnih AV komunikacija

Sadržaj aktivnosti:

Agencija e izvršiti monitoring i analizu, sistematizovati i na odgovaraju i na in prezentovati javnosti izvještaje vezane za stanje i trendove u oblasti komercijalnih AV komunikacija, u cilju sagledavanja primjene dijela propisanih standarda iz ove oblasti koji se odnose na raspore ivanje i ozna avanje oglasnih sadržaja, poštovanje kvota za oglasne sadržaje i sl.

Rok: Kontinuirano / Tre i kvartal 2023.g.

2.2.8. Pregled podataka o pokrivanju stanovništva Crne Gore signalom radijskih i TV programa komercijalnih i neprofitnih emitera i utvr ivanja njihove nacionalne, regionalne ili lokalne pokrivenosti (zona pokrivanja)

Sadržaj aktivnosti:

lanom 71 Zakona o elektronskim medijima propisano je da komercijalni emiter može obavljati svoju djelatnost kao:

-) nacionalni komercijalni emiter ako pokriva najmanje 75% stanovništva u više od 10 jedinica lokalne samouprave (nacionalna pokrivenost ili mreža komercijalnog emitera);
-) regionalni komercijalni emiter ako pokriva najmanje 80% stanovništva na teritoriji koja obuhvata od etiri do 10 jedinica lokalne samouprave (regionalna pokrivenost ili mreža komercijalnog emitera);
-) lokalni komercijalni emiter ako pokriva najmanje 85% stanovništva na teritoriji koja obuhvata manje od etiri jedinice lokalne samouprave (lokalna pokrivenost ili mreža komercijalnog emitera).

Agencija za elektronske medije je utvrdila metodologiju na osnovu koje se vrši procjena pokrivenosti za sve radijske i televizijske komercijalne i neprofitne emitere i na osnovu iste utvr uje kategorija emitera u odnosu na pokrivenost procenta stanovništva u zoni servisa.

Tako dobijeni podaci se objavljuju na veb-sajtu Agencije (<https://aemcg.org/wp-content/uploads/2022/03/Pregled-emitera-sa-zonom-pokrivanja-decembar-2021.pdf>).

Imaju i u vidu zna aj ovih podataka, Agencija e godišnje ažurirati ove podatke i u initi ih dostupnim javnosti.

Rok: drugi i etvrti kvartal

2.2.9. Pristupa nost sadržaja u programima emitera osobama sa invaliditetom

Sadržaj aktivnosti:

Agencija je za 2022. godinu, planirala veliki broj aktivnosti na unapre enju dostupnosti programskih sadržaja i pove anja u eš a sadržaja koji tretiraju pitanja od zna aja za osobe sa invaliditetom.

Ove aktivnosti planirane su pod pretpostavkom da e tokom 2022. godine do i do usvajanja novog Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama. On bi trebalo da, u cilju uskla ivanja sa regulatornim okvirom i praksom u Evropskoj Uniji, propiše zna ajnije obaveze i Agencije i pružalaca AVM usluga kroz definisanje proporcionalnih mjera za postepeno pove anje stepena pristupa nosti programa osobama sa invaliditetom.

Sada taj stepen nije na o ekivanom i potrebnom nivou, u najve oj mjeri zbog nepostojanja adekvatnih mehanizama u postoje em zakonodavnom okviru kojima bi se pružaoci AVM usluga podstakli da svoje usluge postepeno u ine pristupa nijim osobama sa invaliditetom i pove aju obim pristupa nih sadržaja.

S obzirom da aktivnosti planirane za 2022. godinu nijesu realizovane, potrebno je Planom aktivnosti za 2023. godinu planirati iste, uzimaju i u obzir i mogu nost da se za pojedine aktivnosti opredijele i odgovaraju a sredstva. Na taj na in, Agencija e biti u prilici da, kroz projekte i saradnju sa udruženjima koja se bave pitanjima od zna aja za osobe sa invaliditetom, zna ajnije doprinese primjeni mjera koje e biti propisane novim zakonom.

S obzirom da se radi o kontinuiranim aktivnostima u višegodišnjem periodu, tokom 2023. godine Agencija e prikupiti iskustva i primjere dobre prakse za definisanje podzakonskih rješenja, kojima e biti detaljnije propisane obaveze pružalaca AVM usluga po pitanjima pristupa nosti i usvajanja odgovaraju ih akcionih planova za realizaciju zakonom utvr enih obaveza.

Pored toga Agencija e pokrenuti više inicijativa i projekata iji bi rezultati bili od koristi za ovu ciljnu grupu u Crnoj Gori i to:

Z organizovanje obuke zaposlenih u Agenciji radi upoznavanja sa mogu nostima i izazovima za implementaciju Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom i na ela održivog razvoja koji se odnose na ovu ranjivu grupu.

Z projekat koji se odnosi na formiranje ili ja anje kapaciteta za uvo enje ili pove anje u eš a pristupa nih sadržaja u programima emitera (obuka za prevodioce na znakovni jezik, obuka za tehni ko osoblje emitera o adekvatnim tehnikama pristupa nosti, obuka koja se odnosi na kreiranje pristupa nih sadržaja kroz tehnike audio-deskripcije i sl.).

Z inicijativa za pove anjem dostupnosti programskih sadržaja koji se distribuiraju posredstvom platformi kablovskih/DTH/IPTV/DVB-T2 operatora, odnosno za distribuciju što ve eg broja programa u formatu koji uklju uje i pristupa ne sadržaje koji su kreirani od strane emitera (titlovi, audio-deskripcije i sl.)

U cilju efikasnije realizacije gore navedenih projektnih aktivnosti, Agencija e obezbijediti i planirati neophodna finansijska sredstva.

Posebna pažnja bi e posve ena unapre enju uslova za realizaciju obaveza emitera koje se odnose na hitne informacije, uklju uju i javna obavještenja i objave u slu ajevima opasnosti za život i zdravlje ljudi, bezbjednost zemlje i javni red i mir. Ova postoje a obaveza, novim zakonom bi trebalo da bude proširena i obavezom da pružaju ove informacije na na in koji je pristupa an osobama sa invaliditetom.

Ove aktivnosti bi e dopunjene i istraživanjima o zastupljenosti pristupa nih sadržaja u programima elektronskih medija i njihovo predstavljanje javnosti dobijenih rezultata i zaklju aka, kao i u eš em Agencije u radu relevantnih me unarodnih institucija koje se bave ovom problematikom, prije svega u inicijativama za pristupa nost telekomunikacijama/ICT sadržajima, Me unarodne unije za telekomunikacije – Sektora za razvoj (ITU-D), referentnim radnim grupama i drugim institucijama na me unarodnom nivou.

Tokom 2023. godine Agencija e nastaviti i proširiti saradnju sa organizacijama, udruženjima i institucijama koja se bave problematikom od zna aja za osobe sa invaliditetom u Crnoj Gori sa ciljem stvaranja pozitivnog

ambijenta koji bi, potpomognut adekvatnim novim zakonskim i podzakonskim aktima, omogućio povećanje ulaganja u pristupačne sadržaje u programima elektronskih medija u Crnoj Gori, a u cilju promocije zagarantovanih prava osobama sa invaliditetom.

Rok: Kontinuirano

2.2.10. Zaštita maloljetnika i osnažavanje programskih sadržaja

Sadržaj aktivnosti:

Zaštita prava i naglašena briga za interese maloljetnih lica, posebno za sprječavanje ugrožavanja njihovog zdravstvenog, moralnog, intelektualnog, emotivnog i socijalnog razvoja, predstavljaju izraženu karakteristiku normativnog okvira za oblast AVM usluga u Crnoj Gori. U skladu sa tim, u vršenju nadzorne funkcije u oblasti primjene propisa, zaštita prava i interesa maloljetnika u fokusu je posebne pažnje Agencije.

Na osnovu kontinuiranih aktivnosti nadzora nad praksom emitera vezanom za dobno osnažavanje i raspoređivanje sadržaja, Agencija će vršiti monitoring i analizu, sistematizovati i na odgovarajući način prezentirati javnosti izvještaje o primjeni propisa i b) nastojati da proaktivno djeluje na polju edukacije emitera kako o značenju primjene, tako i prepoznavanja programskih sadržaja neprikladnih i potencijalno štetnih za maloljetnike.

Rok: Kontinuirano / Treći kvartal 2023.g.

2.2.11. Plan rada Agencije za elektronske medije za 2024. godinu

Sadržaj aktivnosti:

Plan rada Agencije za određenu godinu predstavlja sintezu njenih programa i zadataka i definiše okvir za operativne aktivnosti. Osim normativnih, nadzornih i redovnih/tekućih aktivnosti, on sadrži i aktivnosti vezane za određene projektne, srednjoročne ili dugoročne aktivnosti.

S obzirom na to da je njegova implementacija jedan od pokazatelja uspješnosti planiranja i realizacije definisane misije, kao i usvojenih ciljeva i zadataka Agencije, on će (pored finansijskog plana i godišnjih izvještaja o radu i finansijskom poslovanju) predstavljati i važan parametar za ocjenu ostvarivanja obaveza Agencije utvrđenih zakonom.

Saglasno odredbama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Savjet Agencije je dužan da do 30. septembra 2023. godine utvrdi predlog finansijskog plana sa planom rada za 2024. godinu i dostavi ga Ministarstvu finansija i socijalnog staranja (čl. 32 st. 3). Tako utvrđen plan se dostavlja Skupštini Crne Gore na usvajanje (čl. 36 st. 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti).

Na predlog direktora Agencije, plan će utvrditi Savjet Agencije.

Pravni osnov: ZEM, član 14.

Rok: Treći kvartal 2023.g.

2.2.12. Finansijski plan Agencije za elektronske medije za 2024. godinu

Sadržaj aktivnosti:

Članom 42 Zakona o elektronskim medijima propisano je da se finansiranje Agencije vrši u skladu sa finansijskim planom koji za svaku godinu donosi Savjet, najkasnije tri mjeseca prije početka finansijske godine. Ukupni troškovi rada Agencije obuhvaćeni finansijskim planom, uključujući i rezerve za nepredviđene izdatke, odražavaju realne troškove Agencije potrebne za uspješno ostvarivanje njenih funkcija.

Kako je finansijski plan osnov za definisanje ili redefinisavanje visine naknada koje plaćaju pružaoci AVM usluga za tu godinu, njegovo donošenje biće zasnovano na rezultatima ostvarivanja plana za 2023. godinu, kao i planiranih aktivnosti Agencije u 2024. godini.

Saglasno odredbama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Savjet Agencije je dužan da do 30. septembra 2023. godine utvrdi predlog finansijskog plana sa planom rada za 2024. godinu i dostavi ga Ministarstvu finansija i socijalnog staranja (I. 32 st. 3).

Na predlog direktora, plan e utvrditi Savjet Agencije.

Pravni osnov: ZEM, I. 14. i 42.

Rok: Tre i kvartal 2023.g.

2.2.13. Uvo enje digitalnog radija u Crnoj Gori

Sadržaj aktivnosti:

Agencija e u 2023. godini nastaviti sa aktivnostima koje, u saradnji sa svim relevantnim institucijama u Crnoj Gori, treba da rezultiraju uvo enjem sistema digitalnog radija u Crnoj Gori u kapacitetu ekvivalentnom, ili minimum poredivom, sa sistemima FM radija.

Pored zaokruživanja zakonskog okvira (usvajanjem novog Zakona o AVM uslugama), potrebno je razmotriti mehanizme subvencioniranja implementacije prve mreže sa nacionalnim pokrivanjem i razmotriti, a prema potrebi definisati, mjere kojima bi se pospješila nabavka korisni kih ure aja za odre ene kategorije stanovništva, kao i druge odredbe koje e regulisati ovaj proces.

Odluka da se implementiraju ovi sistemi u Crnoj Gori mora biti propra ena izmjenama odgovaraju e zakonske regulative u cilju implementacije odredbe iz lana 113 Direktive EECC (Direktiva o Evropskom kodeksu o elektronskim komunikacijama) koje se odnose na interoperabilnosti automobilskih radio prijemnika, potroša kih radio prijemnika i potroša ke digitalne televizijske opreme.

Pilot projekat emitovanja DAB+ programa u Crnoj Gori, treba iskoristiti da se o sistemima emitovanja digitalnog radija informišu komercijalni i javni radijski emiteri, kao i da se otpo ne sa adekvatnim komunikacionim aktivnostima kao što su uspostavljanje veb stranice posve ene digitalnom radiju, informisanje javnosti o procesu uvo enja digitalnog radija putem medija, distribucija promotivnog materijala i organizacija konferencija i radionica na temu digitalnog radija. U ovim aktivnostima Agencija, u saradnji sa svim relevantnim institucijama u Crnoj Gori, treba da ima veoma zna ajnu ulogu.

Istraživanjem televizijskog i radijskog tržišta u Crnoj Gori, koje e biti sprovedeno do kraja 2022. godine, utvrdi e se pozicija radija kao medija u Crnoj Gori, odnosno na koji na in i u kolikoj mjeri se radio koristi kao sredstvo informisanja, edukacije i zabave, kao i koliki je stepen koriš enja FM radija, radija putem interneta i drugih dostupnih platformi. To e biti osnov da se, na me uresorskom nivou, kroz definisanje adekvatnih koraka za uvo enje sistema DAB+ radija u Crnoj Gori, u vrsti pozicija radija, kao izuzetno zna ajnog medija. Pri tome, poseban akcenat treba staviti na prednost dopunskih sadržaja koje ovaj sistem nudi, u kvalitativnom smislu, ime bi se dopunila ponuda korisnicima u Crnoj Gori.

Imaju i u vidu da je razvoj digitalnog radija, naro ito u zemljama Evropske unije, intenzivan, aktivnosti na me unarodnom planu planirane su i tokom 2023. godine sa ciljem prikupljanja i razmjene iskustava i prakse po pitanjima koja se odnose na digitalni radio. S tim u vezi, Agencija e intezivirati saradnju sa relevantnim me unarodnim institucijama koje su posve ene svim aspektima (regulatorni i tehnološki) procesa uvo enja digitalnog radija, prije svega u me unarodnim forumima posve enim digitalnom radiju. U tom smislu planirano je i u lanjenje Agencije u WorldDAB forum (www.worlddab.org).

Tako e, Agencija e sprovesti i odre ene aktivnosti sa ciljem uspostavljanja saradnje sa regulatornim agencijama iz regiona, kao i u aktivnosti koje podrazumijevaju saradnju relevantnih i referentnih subjekata u cilju razmjene iskustava i prakse.

Rok: Kontinuirano

2.2.14. Informacija o sprovođenju obaveza nacionalnih TV emitera vezanih za učešće evropskih audiovizuelnih djela

Sadržaj aktivnosti:

Članom 60 Zakona o elektronskim medijima, evropska audiovizuelna djela su definisana kao djela koja nastaju u državama članicama Evropske unije, u državama potpisnicama Evropske konvencije o prekograničnoj televiziji, te djela nastala kao koprodukcija saglasno sporazumima koji se odnose na audiovizuelni sektor zaključnim izmjenama u državama članicama Evropske unije i drugih država, a koja ispunjavaju uslove definisane u svakom od tih sporazuma.

Članom 61 Zakona propisano je da je emiter dužan da obezbijedi da evropska audiovizuelna djela čine najmanje 51% njegovog godišnjeg vremena emitovanja. Takođe je propisano da je emiter, koji ne postigne navedeni obim učešća evropskih djela, dužan da svake godine poveća učešće tih djela u odnosu na prošlu godinu, pri čemu najmanji početni obim ovih djela ne može biti manji od 5% godišnjeg vremena emitovanja. Istim članom je propisano da Savjet Agencije propisuje bliže uslove za povećanje obima učešća evropskih audiovizuelnih djela. Pri tome, treba imati u vidu da se, saglasno članu 64 Zakona, ove obaveze ne odnose na emitere koji imaju odobrenja za emitovanje na lokalnom i regionalnom nivou, emitere koji nisu povezani u regionalne ili nacionalne mreže, na neprofitne emitere i emitere radijskog programa. Pravilnikom o uslovima za ostvarivanje minimalnih programskih kvota za evropska audiovizuelna djela (član 4) propisano je da je emiter, koji nema veći početni obim učešća evropskih audiovizuelnih djela, dužan da svake godine poveća učešće tih djela u odnosu na prošlu godinu za najmanje petinu postotka koji mu je nedostajao na kraju prethodne godine. Ovim aktom propisana je i obaveza emitera da tromjesečno dostavlja Agenciji podatke o realizaciji pomenutih kvota i to:

Za podatke o pojedinačnim evropskim audiovizuelnim djelima i to: datum emitovanja, naziv programa, zemlja porijekla, učešće crnogorskih i EU producenata u produkciji, neto vrijeme emitovanja, koji se dostavljaju na posebnom obrascu;

Za podatke o dnevnom vremenu emitovanja - koji se dostavljaju na posebnom obrascu.

S obzirom na značaj razvoja kapaciteta za praćenje i redovno izvještavanje o sprovođenju ovih standarda, u toku 2023. godine će se uložiti dodatni napor da se sa nacionalnim TV emiterima unaprijedi praksa redovnog i pouzdanog prikupljanja podataka i izvještavanja. Agencija će dobijene podatke sistematizovati i obraditi u okviru posebne informacije, koja će na odgovarajući način biti prezentovana javnosti.

Pravni osnov: ZEM, čl. 14, 61, 64 i 158.

Rok: Drugi kvartal 2023.g.

2.2.15. Nadzor nad medijskim predstavljanjem tokom kampanje za predsjedničke izbore 2023. godine

Sadržaj aktivnosti:

Zakonom o elektronskim medijima je predviđeno da Savjet Agencije za elektronske medije, najkasnije sedam dana od dana raspisivanja izbora, usvaja propis kojim se bliže uređuju uslovi za realizaciju prava i obaveza emitera kada su u pitanju izborne kampanje i političko oglašavanje. U skladu sa tim biće donesen pravilnik o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za predsjedničke izbore, koji će biti održani u toku 2023. godine.

U cilju obezbjeđivanja istinitog, blagovremenog i nepristrasnog informisanja građana o svim fazama postupka i različitim stavovima tokom izborne kampanje, pod ravnopravnim uslovima za sve učesnike u izbornoj kampanji, u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima i Zakonom o medijima, posebna pažnja biće posvećena prikupljanju, obradi i prezentaciji podataka o realizaciji prava i obaveza emitera kada su u pitanju izborne kampanje i političko oglašavanje.

Pravni osnov: ZEM, čl. 96b.

Rok: Drugi kvartal 2022.g.

2.2.16. Angažovanje nezavisnog ovlaštenog revizora za reviziju obračuna prihoda i rashoda Agencije u 2023. godini

Sadržaj aktivnosti:

Članom 42 Zakona o elektronskim medijima propisano je da svi obračuni prihoda i rashoda Agencije podliježu godišnjoj reviziji od strane nezavisnog ovlaštenog revizora, kojeg, saglasno članu 14. Zakona, angažuje Savjet Agencije. Kako je Agencija dužna da izvještaj ovlaštenog revizora o finansijskom poslovanju Agencije objavi zajedno sa izvještajem o finansijskom poslovanju Agencije za tu godinu, izbor i angažovanje revizora treba sprovesti najkasnije do kraja 2023. godine.

Pravni osnov: ZEM, čl. 14., 15. i 42.

Rok: četvrti kvartal 2023.g.

2.2.17. Istraživanje o jeziku i jezičkim pravilima u televizijskim programima

Sadržaj aktivnosti:

Saglasno Pravilniku o programskim standardima, emiter je obavezan da se stara o jeziku koji se koristi u javnoj sferi, o njegovoj etičkoj i političkoj korektnosti, ali i o gramatici i ispravnosti. Gramatička ispravnost jezika u emitovanim programima je obavezan standard, izuzev ako je riječ o igranom programu u kojem takvo izražavanje ima dramaturško opravdanje. Psovke, pogrđni izrazi i druge vrste vulgarnosti i žargonski govor u informativnom, obrazovnom i sličnim programima su zabranjeni i mogu se koristiti samo u odgovarajućem edukativnom ili umjetničkom kontekstu. Narodito su javni emiteri dužni da obezbijede opšti kvalitet izražavanja spikera i novinara. Nacionalni javni emiteri su dužni da obezbijede da programski sadržaji prije emitovanja prođu kroz kontrolu profesionalnog lektora.

Imajući u vidu navedeno, planirana aktivnost podrazumijeva da se sprovede višemjesečno istraživanje sadržaja nacionalnih televizijskih emitera u Crnoj Gori, sa posebnim akcentom na sadržaje koji se realizuju u realnom vremenu (jutarnji programi, centralne informativne emisije), tokom kojeg bi na osnovu analize od strane lektora, bilo objavljeno više sukcesivnih izvještaja o upotrebi jezika i jezičkim pravilima u televizijskim programima.

Aktivnost ima za cilj da skrene pažnju na značaj gramatičke ispravnosti jezika i njegovoj korektnosti u programima televizijskih emitera.

Na osnovu dobijenih podataka, Agencija će razmotriti potrebu i opravdanost organizovanja dodatnih aktivnosti koje bi bili namijenjene predstavnicima medija, sa fokusom na javne emitere i nacionalne komercijalne emitere, u cilju isticanja važnosti dosljedne primjene jezičkih pravila i standarda u programima radijskih i TV emitera.

Rok: Treći kvartal

2.3. PROMOCIJA MEDIJSKE PISMENOSTI

Promocija kontinuiranih aktivnosti Agencije kao i promocija aktivnosti koje se odnose na medijsku pismenost bi e nastavljene i u 2023. godini. Posebna pažnja bi e posve ena promovisanju medijske pismenosti u svim segmentima društva radi izgradnje kapaciteta za aktivno, kriti ko i kreativno koriš enje medija i ja anje svijesti gledalaca i slušalaca u pogledu njihovih prava i sigurnog koriš enja medijskih usluga.

Najzna ajniju plaformu za ove vrstu promocije predstavlja internet sajt Agencije, posebni internet sajt www.medijskapismenost.me, kao i Facebook, Twitter i Instagram nalozi posve eni Agenciji i medijskoj pismenosti.

Agencija e nastaviti aktivnosti na prevo enju publikacija/uputstava kojima bi se podsticale vještine medijske pismenosti. One e biti namijenjene djeci, roditeljima, nastavnicima i vaspita ima kako bi im se ponudila sistematska podrška u unapre ivanju medijske pismenosti me u djecom i omladinom. Cilj ovih aktivnosti je podsticanje prihvatanja i razvoja projekata koji na medijsku pismenost gledaju kao na predmet cjeloživotnog u enja.

Samostalno ili u saradnji sa doma im i me unarodnim partnerima, Agencija e u 2023. godini posebnu pažnju usmjeriti na planiranje i realizaciju sljede ih aktivnosti:

2.3.1. Manifestacija „Dani medijske pismenosti“

Agencija za elektronske medije e i u 2023. godini organizovati manifestaciju pod nazivom „Dani medijske pismenosti“.

Njen cilj je podizanje i ja anje svijesti javnosti o važnosti medijske pismenosti i obezbje ivanja što ve em broju gra ana/gra anki, a posebno deci i mladima, prilika za u enje o medijima i njihovoj ulozi.

„Dani medijske pismenosti“ e biti platforma za uklju ivanje razli itih organizacija, institucija i osoba sa ciljem promovisanja ove teme. Na osnovu iskustva iz 2022. godine, partneri za saradnju u organizaciji i implementaciji ove aktivnosti e biti: obrazovne ustanove (škole, univerziteti), biblioteke, mediji (posebno javni emiteri), organizacije nevladinog sektora i drugi.

U toku manifestacije, planirana je konferencija koja bi bila posve ena aktuelnim temama iz oblasti medijske pismenosti. U cilju animiranja, putem razli itih kanala komunikacije, potencijalnih partnera da se priklju e manifestaciji sa svojim aktivnostima, bi e prire eni posebni vizuelni materijali (poster, baner, brošura, infografike) i sproveden unaprijed pripremljen plan kampanje.

Rok: Tre i kvartal 2023.g.

2.3.2. Prevod i priprema dostupnog Google priru nika na temu digitalne i medijske pismenosti

Da bi maksimalno i pravilno koristili internet, djeca treba da budu spremna i sposobna da donose pametne odluke.

Googlova publikacija „Be Internet Awesom“ (https://storage.googleapis.com/gweb-interland.appspot.com/en-us/hub/pdfs/2021/BIA_Curriculum_June-2021_EN_PDF-Version.pdf) podu ava djecu osnovama digitalne pismenosti i bezbjednosti kako bi mogli pouzdano istraživati internet svijet. Dostupna je na engleskom jeziku i uz prevod dostupna za dalje koriš enje.

Kako bi ga u inio dostupnijim za nastavnike i druge zainteresovane strane, Agencija e prevesti ovu publikaciju koja e ona mo i da se koristi kao priru nik za edukatore, jer e uklju ivati vježbe i smjernice za razvijanje digitalne pismenosti i bezbjednosti na internetu. U ini emo ga dostupnim u elektronskom formatu na veb stranici Agencije i mobilisati partnerske i druge zainteresovane strane da ga tako e u ine dostupnim putem svojih veb stranica i kroz svoje aktivnosti.

Rok: Drugi kvartal

2.3.3. Okrugli sto i promocija priručnika „Budi pametan na internetu“ (radni naziv) za edukatore

Agencija će organizovati okrugli sto/panel diskusiju na temu medijske pismenosti i bezbjednosti djece na internetu sa relevantnim akterima iz Crne Gore kako bi, u svijetlu trenutnih društvenih zbivanja, podstakla interes za ovu temu.

Ovaj događaj će biti prilika za predstavljanje i promociju pripremljenog priručnika „Budi pametan na internetu“ (radni naziv) za nastavnike i zainteresovane strane.

Rok: Treći i kvartal

2.3.4. Podrška matematičkim takmičenju za djecu „Kengur“

Sadržaj aktivnosti:

U skladu sa Memorandumom o saradnji, Agencija će obezbijediti finansijsku i organizacionu podršku organizaciji i realizaciji matematičkog takmičenja „Kengur“, namijenjenog osnovcima i srednjoškolcima u Crnoj Gori. Ovo takmičenje organizuje NVO „Tinker“ koji je sertifikovan je od strane međunarodne organizacije „Kangaroo without borders“, kao nacionalni Kengur organizator za Crnu Goru. Cilj ovog takmičenja je poboljšanje i unapređenje logičkog razmišljanja i digitalne pismenosti kroz pažljivo osmišljene zadatke i radionice, kao i njihovo širenje i popularizacija.

Na ovaj način, Agencija nastavlja da podržava realizaciju projekata, koji podstiču razvijanje kritičke svijesti i njeguju talente kod djece i mladih.

U toku pripremnih radionica za djecu i mlade, u uvodnom dijelu, koji će realizovati predstavnici Agencije, posebna pažnja biće posvećena temama medijske pismenosti – internet bontonu i bezbjednosti na internetu. Za svakog takmičara biće pripremljen i štampani materijal, koji će biti pripremljen u saradnji sa Agencijom.

Predviđeno da će na takmičenju učestvovati bar 2.000 djece u 10 crnogorskih gradova.

Rok: Prvi kvartal

2.3.5. Podrška informatičkim takmičenju za djecu „Dabar“

Sadržaj aktivnosti:

U skladu sa Memorandumom o saradnji, Agencija će obezbijediti finansijsku i organizacionu podršku realizaciji informatičkog takmičenja „Dabar“, namijenjenog osnovcima i srednjoškolcima u Crnoj Gori. Ovo takmičenje organizuje NVO „Tinker“, koji je sertifikovan je od strane međunarodne inicijative „Dabar“, kao nacionalni Dabar organizator (National Bebras Organizer) koji u Bebras inicijativi predstavlja Crnu Goru.

Cilj ovog takmičenja je poboljšanje i unapređenje digitalnih vještina i digitalne pismenosti kroz pažljivo osmišljene zadatke i radionice.

Agencija će podržati održavanje Ljetnje škole za najbolje uesnike takmičenja „Dabar“ za koje će se, između ostalog, organizovati i predavanja na temu medijske pismenosti – internet bontonu i bezbjednosti na internetu, kao i na temu pripreme materijala za društvene mreže sa tim temama.

Kako su uesnici Ljetnje škole najbolji takmičari, kroz objavljivanje pripremljenih sadržaja u toku takmičenja i ljetnje škole, izvršiće se direktan uticaj na njihove vršnjake i društvo u cjelini kako bi se podstaklo razvijanje kritičke svijesti i promocija talenata kod djece i mladih.

Rok: četvrti kvartal

2.3.6. Izrada i distribucija radne sveske za djecu u osnovnim školama

Sadržaj aktivnosti:

Svjesni činjenice da se djeca i tinejdžeri, kao ciljna grupa, u najvećoj mjeri informišu putem telefona i interneta, Agencija za elektronske medije želi da pridobije njihovu pažnju i u toku njihovog boravka u školi, što predstavlja veći dio njihovog dana.

Zato će Agencija kreirati radnu svesku sa vizuelnim rješenjima i ključnim porukama o medijskoj pismenosti, korisnim linkovima i QR kodovima, koji će voditi do relevantnih adresa posvećenih edukaciji o medijskoj pismenosti.

Kako bi bila dostupna na početku školske 2023/2024. godine za besplatnu dodjelu uz školske knjige za učenike od 3. do 6. razreda, blagovremeno će biti pripremljen sadržaj i dizajn sveske, kao i njeno štampanje i distribucija u dovoljnom broju primjeraka.

Rok: maj-jul 2023.

2.3.7. Izrada stripa za djecu na temu medijske pismenosti

Sadržaj aktivnosti:

U cilju kreiranja formata koji će biti privlačan i pristupačan djeci, Agencija će i u formi stripa kreirati sadržaje na temu medijske pismenosti.

Biće urađen scenario stripa za djecu, na šest različitih tema, u vidu dijaloga, razmišljanja i napomena, sa ciljem da se, kroz zanimljivu priču i upotrebu atraktivne likove, što jednostavnijim, razumljivim jezikom, djeci objasni osnovni koncept medijske pismenosti – bezbjednosti na internetu i internet bontonu.

Nakon toga, ilustrator će scenario pretočiti u stranice sa 6-8 slika, šest stranica ukupno, koje će biti objavljene na društvenim mrežama Agencije i dostupne zainteresovanim stranama.

Pored toga, strip će biti štampan i distribuiran u štampanom formatu zainteresovanim stranama.

Rok: Treći kvartal 2023.

2.3.8. Promocija predmeta medijske pismenosti u osnovnim školama u Crnoj Gori

Agencija će organizovati promociju medijske pismenosti u osnovnim školama u Crnoj Gori kroz mobilisanje učenika i nastavnika za pohranjenje predmeta „medijska pismenost“, koji bi trebalo da bude izborni predmet od školske 2023/2024. godine.

Pripremljeni program rada (kurikulum) za ovaj predmet je odobren od strane Nacionalnog savjeta za opšte obrazovanje, a kreiran je i priručnik za nastavnike.

Cilj ove aktivnosti je da se što više djece motiviše i mobiliše da izaberu predmet „medijska pismenost“ u osnovnim školama. Takođe, cilj je da se što više nastavnog osoblja upozna sa programom i priručnikom koji im stoje na raspolaganju kako bi se blagovremeno pripremili za školsku 2023/2024. Godinu.

Ova aktivnost obuhvataće:

- pripremne sastanke sa predstavnicima obrazovnih institucija: Ministarstvom prosvjete, Zavodom za školstvo, direktorima osnovnih škola i nastavnicima.
- obilazak i razgovore sa direktorima i nastavnicima osnovnih škola, najmanje po tri škole u tri regije, ukupno 10 osnovnih škola.
- organizovanje probnih časova sa djecom i budućim nastavnicima medijske pismenosti.
- štampanje i distribuciju priručnika medijske pismenosti za nastavnike osnovnih škola.

Rok: Drugi kvartal 2023.

2.3.9. Reaktiviranje „Nacionalne koalicije za medijsku pismenost“

Jedna od preporuka iz dokumenta „Analiza medijskog sektora u Crnoj Gori sa preporukama za usklađivanje sa standardima Savjeta Evrope i Evropske unije“, iz 2017. godine je da bi Agencija trebalo da koordinira aktivnosti usmjerene na istraživanje i promovisanje medijske pismenosti, u snažnom partnerstvu sa nadležnim ministarstvima.

U skladu sa tim, u toku 2018. godine, Agencija je podržala formiranje „Nacionalne koalicije za medijsku pismenost“. Nakon po etno izražene podrške za njeno kreiranje, nijesu realizovane konkretne aktivnosti ve su pojedini subjekti (koji su izrazili interesovanje i spremnost da podrže Koaliciju) samostalno sprovodili svoje aktivnosti.

To je pokazalo da je od velikog značaja da se kroz koordinaciju i komplementarne aktivnosti ve ograničeni kadrovski, tehnički i finansijski resursi racionalnije planiraju i angažuju.

Takođe, ogleđan je nedostatak kontinuirane podrške i promocije politika iz oblasti medijske pismenosti, kao i objedinjavanja i koordinacije institucija i proaktivnih pojedinaca koji se bave ovom temom.

U tom smislu, Agencija će uložiti napore da se reaktivira, kao neformalno tijelo, „Nacionalna koalicija za medijsku pismenost“.

Rok: kontinuirano

2.3.10. Radionice za osobe iz ranjivih grupa

Osobe iz ranjivih (marginalizovanih) grupa su često predmet diskriminacije prouzrokovane pogrešnim ili zlonamjernim izvještavanjem i predstavljanjem u medijima.

Cilj radionica je prenošenje znanja i vještina koje će im omogućiti da adekvatno reaguju na ove oblike izvještavanja uz poseban akcenat na edukaciju o modelima podnošenja prigovora. Time će se marginalizovane grupe osnažiti da na siguran i efikasan način koriste moderne/digitalne tehnologije i usluge u svakodnevnom životu uz korišćenje zakonom propisanih mehanizama za uticaj na poštovanje profesionalnih standarda.

Na taj način, Agencija želi da napravi mrežu za podršku ranjivim grupama koju bi činili polaznici serije obuka koje će organizovati Agencija.

Rok: kontinuirano

2.4. ME UNARODNA SARADNJA

2.4.1. lanstvo u me unarodnim organizacijama i asocijacijama

Sadržaj aktivnosti:

Nastavak i unapređenje uspješne saradnje sa me unarodnim organizacijama i institucijama predstavlja e predmet od značaja i tokom 2023. godine.

lanstvo Crne Gore u me unarodnim institucijama podrazumijeva značajan obim obaveza Agencije za elektronske medije na me unarodnom planu, u koje spadaju primjena me unarodnih konvencija i usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa me unarodnim dokumentima iz oblasti regulacije AVM sadržaja, radio-difuzije i dr.

Me unarodne obaveze nalažu aktivno i kontinuirano praćenje rada i učestvovanje predstavnika Agencije u radnim grupama me unarodnih organizacija i institucija, kao i učestvovanje u usvajanju me unarodnih dokumenata iz ove oblasti. U toku 2023. godine, predstavnici Agencije učestvuju, u svojstvu posmatrača, prisustvovati sastancima Kontakt komiteta za Direktivu o audiovizuelnim medijskim uslugama i Radne grupe regulatornih organa za audiovizuelne medijske usluge (ERGA¹).

Nastaviće se aktivno učestvovanje predstavnika Agencije u radu me unarodnih asocijacija koji je član, a pažnja će se posvetiti u članjivanju u druge me unarodne organizacije za koje se procijeni da mogu doprinijeti boljoj me unarodnoj saradnji me u regulatorima u Evropi i regionu, kao i efikasnijem rješavanju zajedničkih problema koji nas u predstojećem periodu očekuju. Na tom planu, predstavnici Agencije učestvuju u radu Evropske platforme regulatornih organa (EPRA - www.epra.org) i Mediteranske mreže regulatornih organa u oblasti regulacije AVM sadržaja (MNRA - www.rirm.org). U toku 2023. godine, predstavnici Agencije intenzivnije će pratiti rad Evropskog audiovizuelnog opservatorijuma².

Na me unarodnom planu, predstavnici Agencije će aktivno pratiti rad institucija koje se bave pitanjima digitalne dividende u cilju analize ponudjenih rješenja koja se odnose na ovu oblast. S tim u vezi, učestvovaće na sastancima posvećenim ovim pitanjima, kako bi se sagledali stavovi predstavnika sektora elektronskih medija u vezi sa ovim značajnim pitanjem.

Dio svojih aktivnosti koje se odnose na me unarodnu saradnju Agencija namjerava da usmjeri i na radne grupe i organizacije koje pod pokroviteljstvom i u organizaciji relevantnih me unarodnih organizacija razmatraju mogućnosti pristupa i korištenja određenih usluga informacionih tehnologija osobama sa invaliditetom. Ovo se prije svega odnosi na dostupnost AVM usluga posredstvom programa javnih i komercijalnih radijskih i televizijskih emitera. Ova aktivnost predviđa participaciju Agencije u me unarodnim inicijativama koje okupljaju relevantne institucije me u kojima je i Me unarodna unija za telekomunikacije (ITU) a koje imaju za cilj podizanje nivoa svijesti o potrebi implementacije ovih tehnologija, njihovu harmonizaciju i standardizaciju. Tako će, ove inicijative omogućiti avajaju kreatorima politika na nacionalnom nivou da izgrade sopstvene kapacitete i modalitete za primjenu ovih tehnika.

Rok: Kontinuirano

2.4.2. Saradnja sa regulatornim tijelima u regionu

Sadržaj aktivnosti:

Agencija će u 2023. godini nastaviti sa aktivnostima vezanim za komunikaciju sa ostalim regulatornim organima u regionu i šire u oblasti unapređenja saradnje na rješavanju otvorenih pitanja u regulisanju audiovizuelnog sektora. Ovaj tip saradnje se planira kroz programe i uz pomoć me unarodnih organizacija (Evropska komisija, Savjet Evrope, OEBS), kao i kroz direktnu bilateralnu saradnju sa regulatornim organima

¹ European Regulators Group for Audiovisual Media Services <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/audiovisual-regulators>.

² www.obs.coe.int.

zaduženim za regulisanje audio-vizuelnog sektora. Agencija ostaje otvorena da se, kao i u prethodnom periodu, priključi i svim prekograničnim i drugim međunarodnim inicijativama koje imaju za cilj bolju saradnju u oblasti radio-difuzije u regionu i Evropi.

Rok: Kontinuirano

I KVARTAL	<ul style="list-style-type: none"> J Izvještaj o radu AEM za 2022. Godinu J Izvještaj o finansijskom poslovanju AEM za 2022. godinu J Objavljivanje podataka o transparentnosti vlasništva pružalaca AVM usluga J Kvartalni izvještaji o stanju tržišta distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika J Izvještaj o poštovanju propisa i primjeni standarda u oblasti komercijalnih AV komunikacija J Okrugli sto i promocija priro nika „Budi pametan na internetu“ (radni naziv) za edukatore
II KVARTAL	<ul style="list-style-type: none"> J Izvještaj o poštovanju programskih standarda u radu elektronskih medija J Kvartalni izvještaji o stanju tržišta distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika J Informacija o realizaciji obaveze emitera da objavljuju impresum i podatke o vlasni koj strukturi J Izvještaj o sprovo enju obaveza nacionalnih TV emitera vezanih za u eš e evropskih audiovizuelnih djela J Nadzor nad medijskim predstavljanjem tokom kampanje za predsjedni ke izbore J Kampanja promocije medijske pismenosti
III KVARTAL	<ul style="list-style-type: none"> J Kvartalni izvještaji o stanju tržišta distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika J Izvještaj o poštovanju propisa i primjeni standarda u oblasti komercijalnih AV komunikacija J Plan rada Agencije za elektronske medije za 2024. godinu J Finansijski plan Agencije za elektronske medije za 2024. godinu J Manifestacija „Dani medijske pismenosti“ J Istraživanje o jeziku i jezi kim pravilima u televizijskim programima J
IV KVARTAL	<ul style="list-style-type: none"> J Kvartalni izvještaji o stanju tržišta distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika J Izvještaj o poštovanju programskih standarda u radu elektronskih medija J Angažovanje nezavisnog ovlaš enog revizora za reviziju obra una prihoda i rashoda agencije u 2023. godini J Izvještaj o zastupljenosti pristupa nih sadržaja u programima elektronskih medija

Tabela redovnih i teku ih aktivnosti za 2023. godinu

3. MATERIJALNO, TEHNI KO I KADROVSKO OSPOSOBLJAVANJE

Unapre enje kadrovskih resursa Agencije

Zakon o elektronskim medijima i njime ustanovljene nadležnosti Agencije, kao i dinami ne promjene u normativnim i tehnološkim aspektima u AVM sektoru, potenciraju obavezu permanentnog osposobljavanja, inoviranja postoje ih i sticanja novih znanja zaposlenih. Agencija za elektronske medije e nastaviti da svoj rad koncipira na intenzivnom koriš enju naprednih savremenih tehnologija i srazmjerno malom u eš u ljudskih resursa. Takva poslovna strategija zahtijeva permanentnu modernizaciju u svim klju nim segmentima, a posebno stru nom.

Imaju i to u vidu, u toku 2023. godine, nastavi e se planiranje i realizacija programa stru nog usavršavanja zaposlenih u Agenciji, kao i lanova Savjeta Agencije, kako bi na kvalitetan na in mogli da odgovore izazovima koje donose izmjene u regulaciji, posebno one vezane za revidiranu Direktivu o AVM uslugama i nove (o ekivane) standarde EU na polju regulacije digitalnog tržišta i digitalnih usluga (Digital Services Act (DSA) and the Digital Markets Act (DMA) i zaštite pluralizma i nezavisnosti medija (European Media Freedom Act).

U cilju ja anja kapaciteta za koriš enje softvera za obradu i analizu snimljenog sadržaja (nabavljenog u toku 2021. godine), nastavi e se prikupljanje i razmjena iskustava i prakse za regulisanje obaveza radijskih i TV emitera da, prilikom proizvodnje programskih sadržaja, obezbijede unos adekvatnih oznaka („markera“, „tagova“) u vidu meta-podataka, na osnovu kojih e biti mogu e prepoznavanja programskih sadržaja prema razli itim karakteristikama (žanr, oglašavanje, sopstveni/kupljeni/reemitovani saržaji i sl.).

Za realizaciju ovih aktivnosti bi e angažovani konsultanti koji bi bili zaduženi za edukaciju zaposlenih u Agenciji i pružanje pomo i pri izradi neophodnih podzakonskih akata.

Uvo enje i implementaciju sistema za upravljanje dokumentima i razvoj veb-sajta u cilju digitalizacije procesa za realizaciju prava i obaveza subjekata nadzora i drugih lica u postupcima kod Agencije

Na osnovu elaborata za uspostavljanje informacionog sistema za upravljanje dokumentima u okviru poslovnih procesa Agencije (koji e biti ura en do kraja 2022. godine), u toku 2023. godine sprovede e se realizaciju projekta uvo enja sistema za upravljanje dokumentima i razvoj veb-sajta u cilju digitalizacije procesa za realizaciju prava i obaveza subjekata nadzora i drugih lica u postupcima kod Agencije.

Sistem e biti prilago en specifi nim potrebama Agencije, na na in što bi njegov poseban dio bio podsistem posve en pružaocima AVM usluga i drugim subjektima nadzora. On e omogu avati da se kroz korisni ki profil svakog pružaoca AVM usluga podrži realizacija obaveza predvi enih Zakonom o elektronskim medijima ili Zakonom o medijima (npr. dostavljanje podataka od zna aja za vo enje registra pružalaca AVM usluga, vo enje odre enih postupaka koji se odnose na Fond za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, dostavljanje podataka o vlasni koj strukturi, podnošenje prijava na javne konkurse za dodjelu prava na emitovanje, podnošenje zahtjeva za izdavanje, izmjene i prenose odobrenja i sl.). Sistem treba e biti kreiran da omogu ava povezivanje sa drugim sistemima za elektronski prijem, obradu i objavu podataka kao što je npr. sistem Centralnog registra privrednih subjekata, registra nevladinih organizacija i sli nih registara.

Nastavak rada na unapre enju i realizaciji sistema dotura i snimanje signala radijskih i televizijskih emitera

Tokom 2023. godine Agencija e, nastaviti da unaprje uje sistem dotura i snimanje signala radijskih i televizijskih emitera iji signali trenutno nijesu dostupni za prijem na teritoriji Podgorice ili nijesu prisutni u ponudi nekog od kablovsko-distribucionih sistema.

Tokom 2022. godine realizovan je dotur sa pojedinih lakacija u Crnoj Gori ime je omogu en prijem radijskih signala za potrebe Sektora za monitoring iz sljede ih opština: Ulcinj, Bar, Tivat, Kotor, Herceg Novi,

Danilovgrad, Nikšić, Bijelo Polje, Berane, Andrijevica i Rožaje. Ovaj sistem realizovan je sa šest daljinski kontrolisanih stanica za dotur signala koje su raspoređene na različitim lokacijama u Crnoj Gori (Ulcinj, Kotor, Danilovgrad, Bijelo Polje, Berane i Rožaje) i planiraju se aktivnosti za njegovo dalje unapređenje kako bi se obezbijedio nesmetan dotur svih radijskih programa sa teritorije Crne Gore.

Cilj ove aktivnosti je da se dugotrajno i kvalitetno riješi višegodišnji problem dotura i distribucije programa pojedinih radijskih i televizijskih emitera za potrebe Sektora za monitoring Agencije, sa rješenjem razvijenim od strane zaposlenih u Agenciji. Time bi se dodatno unaprijedili kapaciteti Sektora za monitoring, što proizilazi kao logičan nastavak aktivnosti koje je Agencija imala u kontinuitetu i tokom 2021. i 2022. godine.

Prikupljanje i analiza podataka o emitovanom programu

Obim potreba praćenja kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja i različitih aspekata sadržaja i dinamike emitovanih radio i TV programa je u konstantnom porastu, kako u pogledu ostvarivanja kontrolno-nadzorne funkcije Agencije nad sprovođenjem pozitivnih propisa, tako i u domenu istraživanja kog monitoringa koji ima za cilj utvrđivanje strukture medijske ponude, njenog kvaliteta i trendova na tržištu ponude i tražnje za sadržajima elektronskih medija i AVM usluga u Crnoj Gori.

Imaju i u vidu da je Agencija strateški koncipirana kao organizacija koja se u ostvarivanju svoje regulatorne uloge temelji na mikro administrativnom sistemu visoko kvalitetnog kadra i maksimalističkom konceptu u pogledu tehniko-tehnološke osnove rada, strateški je dosljedno stalno nastojanje za permanentnim unapređenjem tehniko-tehnološke osnove rada i korištenje outsorsa za jednostavnije i poslove za koje razlozi racionalnosti i poslovne politike i strategije nalažu korištenje usluga trećih lica.

Unapređenje radnih procesa tokom 2023. godine će se odvijati na dva nivoa:

- (a) Unapređenje tehničkih kapaciteta za snimanje i uvođenje snimljenog materijala.

Već uspostavljeni sistem kontinuiranog monitoringa radijskih i TV programa treba unaprijediti i kvantitativno i kvalitativno kako bi se obezbijedila pouzdanost cjelokupnog sistema monitoringa i prevazišli izazovi sa kojima se Agencija suočava zbog porasta obima monitoringa i nadzora, tako i zastarijevanja opreme kojom Agencija raspolaže (a nije je moguće zamijeniti ili servisirati).

- (b) Angažovanje trećih lica za prikupljanje podataka i sprovođenje istraživanja

Posebna pažnja će biti usmjerena na softversku automatizaciju obrade i djelimično analize podataka. Imaju i u vidu dugo vrijeme obrade podataka, koje za rezultat ima da su analitički dokumenta u trenutku objavljivanja već zastarjela, jedan od primarnih ciljeva je korištenje softverskih rješenja za obradu i analizu audio i audiovideo sadržaja koja moraju značajno da skrate vrijeme obrade podataka.

Na tim osnovama, planirano je obezbjeđivanje neophodnih kvantitativnih mjerenja pojedinih elemenata emitovanih televizijskih programa u Crnoj Gori sa nacionalnim pokrivanjem, od strane relevantnih autorizovanih pružalaca te vrste usluga. Na ovaj način bi se eksternim angažovanjem omogućio pristup podacima, po prethodno utvrđenim terminima i rokovima, o unaprijed definisanim elementima emitovanih programskih sadržaja televizijskih emitera u Crnoj Gori u cilju kontrole njihove usklađenosti sa propisima. Time se stvaraju uslovi da se poslovi zaposlenih u Sektoru za monitoring usmjere ka izradi utemeljenih, obrazloženih i analitičkih dokumenata o određenim pojavama.

Takođe, imaju i u vidu određeni broj sadržaja zahtijeva kontinuirano praćenje i obradu emitovanog sadržaja uz transkripciju teksta neophodno je pokrenuti aktivnosti na obezbjeđivanju usluge eksternog prikupljanja podataka o emitovanom sadržaju uz mašinsku transkripciju emitovanog sadržaja od strane relevantnih autorizovanih pružalaca te vrste usluga. Na ovaj način bi se značajno smanjilo vrijeme obrade podataka i unaprijedila ažurnost jednog broja aktivnosti Agencije.

Nastavak aktivnosti na adaptaciji prostora koji koristi Agencija

U periodu 2020. do 2022. godine Agencija je sprovela značajan broj aktivnosti na adaptaciji dodijeljenih prostorija sa ciljem stvaranja boljih uslova i prijatnijeg ambijenta za rad.

Nabavka vozila

Agencija raspolaže sa pet vozila starosti od 1999. do 2008. godine. Zbog visokih troškova održavanja, registracije, kao i potrebe prilagođavanja obimu i strukturi poslova i aktivnosti organa upravljanja i zaposlenih u Agenciji, planirano je da se izvrši prodaja starih auta i izvrši nabavka jednog novog automobila, radne zapremine motora do 2.000 cm³.

VD DIREKTORA
Nikola Ivanović

